

El president de l'OCB, Jaime Mateu, al centre, envoltat d'alguns dels guanyadors dels Premis 31 de Desembre d'enguany.

L'OCB lliura els seus premis

Anualment, l'OCB organitza la Nit de la Cultura, just abans de Nadal, en la qual es ret homenatge a la cultura, la llengua i la identitat pròpies. S'hi lliuren els premis que honoren les persones i els grups que han excel·lit durant l'any en la defensa dels valors que impulsa l'entitat. Enguany, a més, l'acte se centrà també en el record a algunes persones, ja desaparegudes, que han significat molt per la llengua, la cultura i la identitat del país. Hi fou homenatjat l'escriptor Blai Bonet –finat ara fa deu anys–, el pintor Josep Coll i Bardolet, el polític Josep Moll i el músic i activista cultural Toni Roig, tots aquests darrers desapareguts enguany. El record de Blai Bonet fou especial. Era previst –l'acte es va fer dissabte a la nit, després de tancar aquesta edició– que el grup Corcada Teatre interpretàs alguns fragments

L'Obra Cultural Balear (OCB) lliurà el cap de setmana passat a Palma els seus Premis 31 de Desembre.

de l'obra *Pèl al pit* i, a més, durant la cerimònia s'havia de presentar el documental que l'OCB ha produït en record de la persona, l'obra i el llegat de l'escriptor.

Per una altra banda, l'acte comptà amb diverses actuacions musicals –a càrrec, entre més, dels grups Cap-pela, Anegats, Fora des Sembrat i del cantant Tomeu Peña– que amenitzaren la vetllada de gala, al Teatre Principal de Palma. Una vetllada especial perquè

enguany l'entitat celebra el 45è aniversari –fou constituïda el 31 de desembre de 1962– i la trobada de dissabte amb els socis i simpatitzants significà el començament d'una campanya de commemoració que es desenvoluparà tot l'any que ve. La setmana passada, el president de l'OCB, Jaime Mateu, resumí en una conferència de premsa el sentit de l'acte: “La cerimònia esdevindrà un crit a favor de l'avanç de la llengua, la cultura i el país, perquè el futur és nostre.”

Els premiats. L'any 1986 es concediren per primer cop els Premis 31 de Desembre. L'objectiu és “el reconeixement, l'estímul i l'ànim a tot tipus d'actuacions, de comportaments i d'activitats encaminades a afavorir l'ús normal de la llengua catalana en tots els àmbits de la vida social i pública, i alhora que promoure la cultura i desvetllar i estendre la consciència nacional pròpia de les Illes Balears”.

El premi Francesc de Borja Moll va destinat a reconèixer la tasca d'una

entitat que s'hagi destacat a les Illes Balears per la dedicació a la normalització de la llengua, la cultura o la identitat nacional. Enguany ha recaigut en el Cercle Artístic de Ciutadella, que –segons el jurat format per Josefina Salord, Josep Miquel Vidal, Raquel Guasch i Jaume Mateu– és “la institució que ha vertebrat la cultura a Ciutadella i a tot Menorca durant els 126 anys d'existència”.

El premi Josep Maria Llompart és destinat a una persona que hagi excel·lit en la normalització lingüística i cultural. En fou guanyador Ramon Rosselló Vaquer, “per la seva ingent tasca en el camp de la historiografia local”.

El premi Emili Darder es destina a premiar una iniciativa en el camp de l'ensenyament o de l'educació en el lleure que tendesqui a la normalització del català com a llengua vehicular de l'aprenentatge. El guanyador ha estat el col·legi públic Gabriel Alzamora pel fet d'ésser “la primera escola graduada pública de Mallorca i per la seva tasca

destacada en la implantació del català com a llengua de relació i d'ensenyament”.

El premi Bartomeu Oliver s'atorga per una activitat cívica, o un treball, destinat a la recuperació lingüística, la dinamització cultural o de revaloració de la cultura popular. Enguany ha estat per a Soca de Morts, una associació que aplega la major part de glossadors menorquins.

El premi Miquel dels Sants Oliver és per a un treball editat durant l'any que prengui el passat o el present de les Illes Balears com a camp d'investigació. Ha recaigut en dues obres: *Formentera. En les teves mans*, coordinat per Marià Marí, i també el DVD *Cantata Rua Fosca*, en el qual han col·laborat nombrosos músics dels Països Catalans com ara Joan Reig, Isabel Soriano o Fanny Marí.

El premi Bartomeu Rosselló-Pòrcel es destina a premiar una persona o un col·lectiu que hagi excel·lit en el camp de l'animació cultural, de la investigació o de la creació. El guanyador

ha estat el Consell de Joventut de les Illes Balears “pel seu compromís en la promoció de la llengua catalana i la cultura pròpia”.

El premi Gabriel Alomar és destinat a reconèixer i promoure estudis, actuacions i aportacions en qualsevol àmbit que, atenent el conjunt dels Països Catalans, hagi permès de potenciar la recuperació de la consciència nacional de les Illes Balears. Enguany, el guanyador és l'escriptor i columnista del *Diari de Balears* Guillem Frontera i Pascual “per la seva dilatada trajectòria cívica en defensa de la llengua, la cultura i les senyes d'identitat de les Illes Balears”.

Finalment, l'OCB també lliurà els reconeixements al Voluntariat Lingüístic que han recaigut en la Plataforma Calvià per la Llengua, per la lluita a favor de la normalització lingüística al municipi de Calvià, i en Madiop Diagne “per la seva tasca en la integració social i cultural dels nouvinguts”.

Miquel Payeras

Aifons Llorenc

Trossos i mossos

Normes

Era un desgavell. Era un dels mals d'Almansa, en prohibir l'oficialitat de l'idioma. Errors abominables i estupideses acientífiques poblaven un ben tèrbol panorama. El qui escrivia es dividien en *arcaïtzants* i *vulgaritzadors*. Per als cultistes era un passatemps dominical de desenfeinats, que procuraven mantenir la cultura ancorada en somnis medievalistes per tal d'evitar el contagi amb plantejaments polítics avançats; la llengua era bonica, “més dolça que la mel”, però “dels avis”; sense futur. Alguns altres empraven una presumpta llengua del poble, al qual es volien adreçar, però la miopia i l'autodidactisme els feia castellanitzar la parla. Nebot i Pérez, el 1894, va arribar a voler consagrar el cisma amb un solució pintoresca: “Per a evitar mals majors ha arribat el moment d'escriure dues gramàtiques valencianes diferents: la *hieràtica* i la *demòtica*; és a dir la literària i la popular.”

EL TEMPS

Llorente Falcó analitzava la confusió el 1915: “Els topetons i els dubtes rodejaven als escriptors, la corrupció havia arribat a termes que la sintaxi i l'ortografia eren camps brossencs i punxosos.” En vista dels riscos per al prestigi i la supervivència del valencià, Carles Salvador va emprendre la intensa tasca de defensar la llengua, donar a conèixer la doctrina de Pompeu Fabra i dotar l'escriptura d'una correcta ortografia: “el camp de les grans batalles. La que més tinta ha fet córrer.” Fou l'ànima de la convenció que a la Casa

Matutano del carrer de Cavallers de Castelló acceptà, sota el signe de la concòrdia i el patriotisme, el 21 de desembre de 1932, fa 75 anys, les Normes Ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans “per a arribar a la unificació lingüística”, per a adoptar “un sistema ortogràfic unitari si no volem ofegar el bressol mateix, eixe esplet de curiositat patriòtica tan prometedora de fruits”.